

Regionális innovációs stratégiák és szervezetek

Egy sikeres, de akadozó decentralizációs kísérlet tanulságai

Prof. Dr. Rechnitzer János
egyetemi tanár, tudományos tanácsadó, elnök
MTA RKK NYUTI,
Széchenyi István Egyetem
Nyugat-dunántúli Regionális Innovációs Tanács

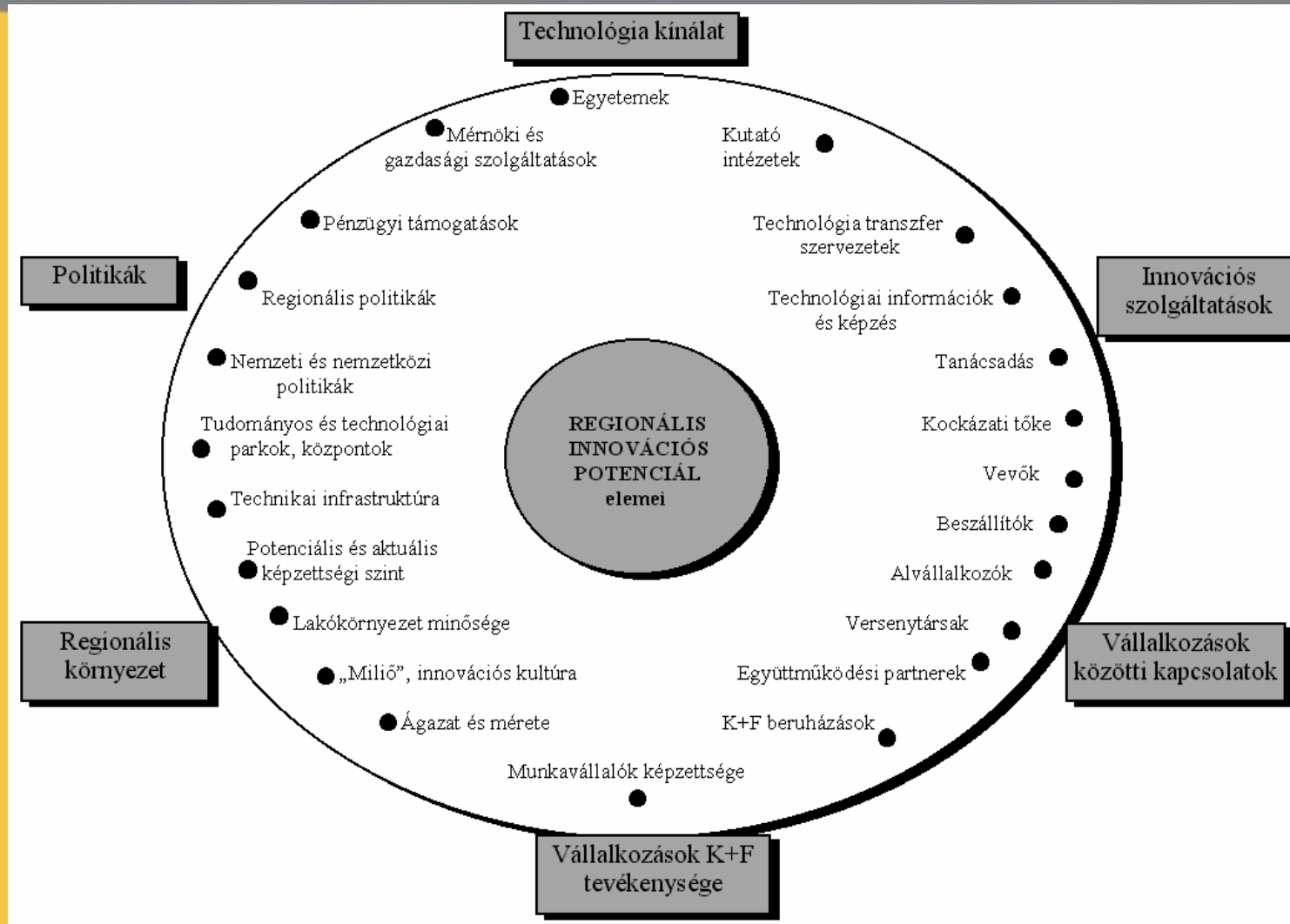

Innováció kutatás a regionális tudományban

- **1986-1992:** Az innováció és térbeli terjedésének vizsgálata (innovációs térbeli értelmezése, regionális tanulmányok)
- **1993-1998:** A városok innovációs potenciálja, az innováció-orientált területi politika elvei és tényezői (szakpolitikai tanulmányok a kormányzati szektor számára)
- **1999-től:** A regionális innovációs rendszerek vizsgálati és tervezési módszertana, stratégiák és monitoring, vállalati innovációs felmérések (nemzetközi projektek, regionális adaptáció)
- **2001-től:** Klaszteresedés és annak stimulálása, innovációk a vidéki térségekben (nemzetközi összehasonlítások)
- **2005-től:** Tudás és a regionális fejlődés, innovációs hálózatok, egyetemek szerepe a területi fejlődésben
- **2007-től:** Vállalkozások innovációs potenciálja és azok területi összefüggései, meghatározottságai
- **2010-től:** Regionális innovációs rendszerek (stratégiák, ügynökség, támogatási rendszer) hatásvizsgálata
- *A témához kapcsolódó PhD fokozatok: Dőry (2001), Grosz (2006), Csizmadia (2008), Smahó (2009), Mezei (2009); Tillinger (2010) témavezető: Rechnitzer János*

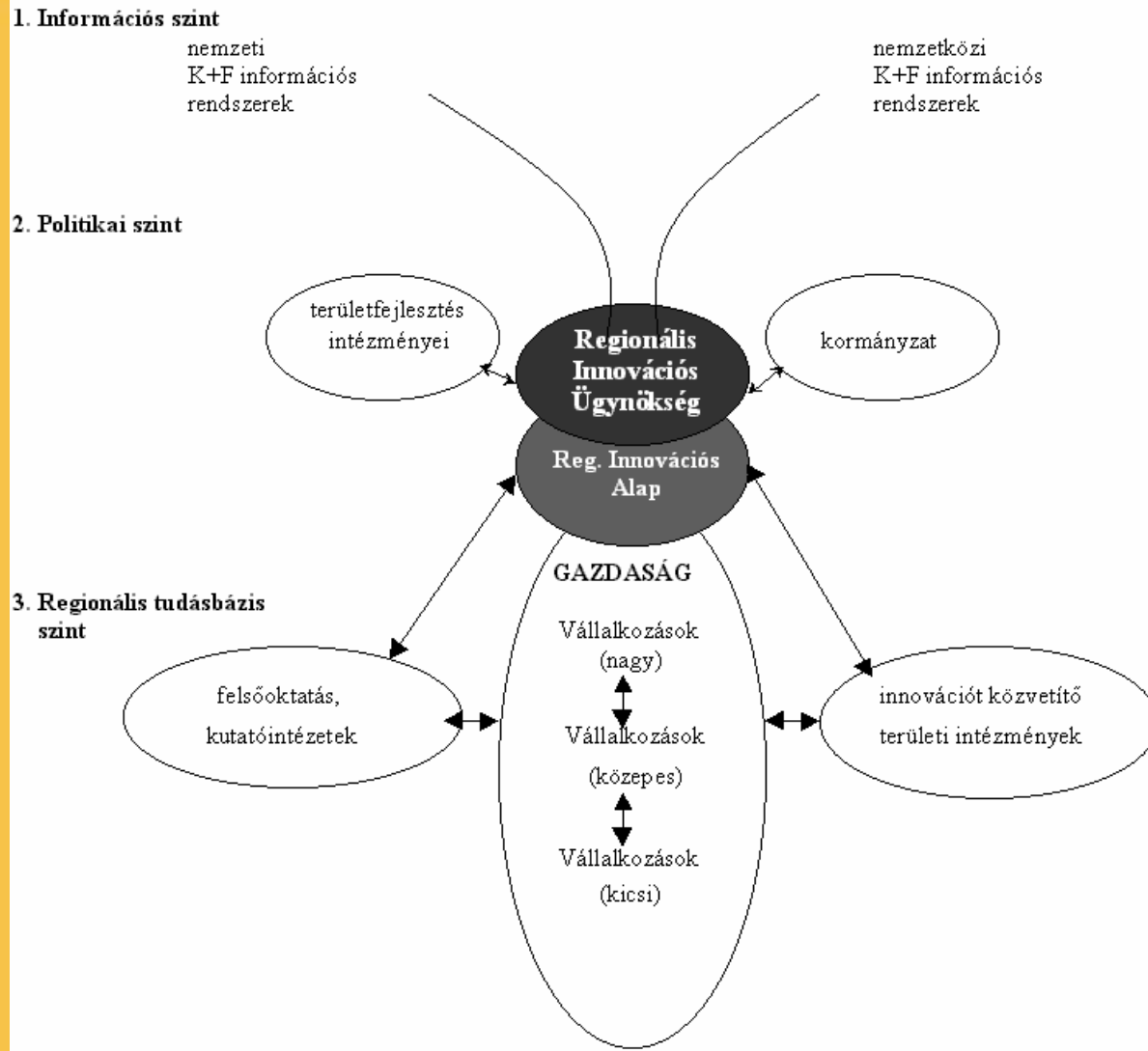
A regionális innovációt meghatározó tényezők

Forrás: Koschatzky 1997 alapján Dőry 1999

Az „innovációs méhecske”

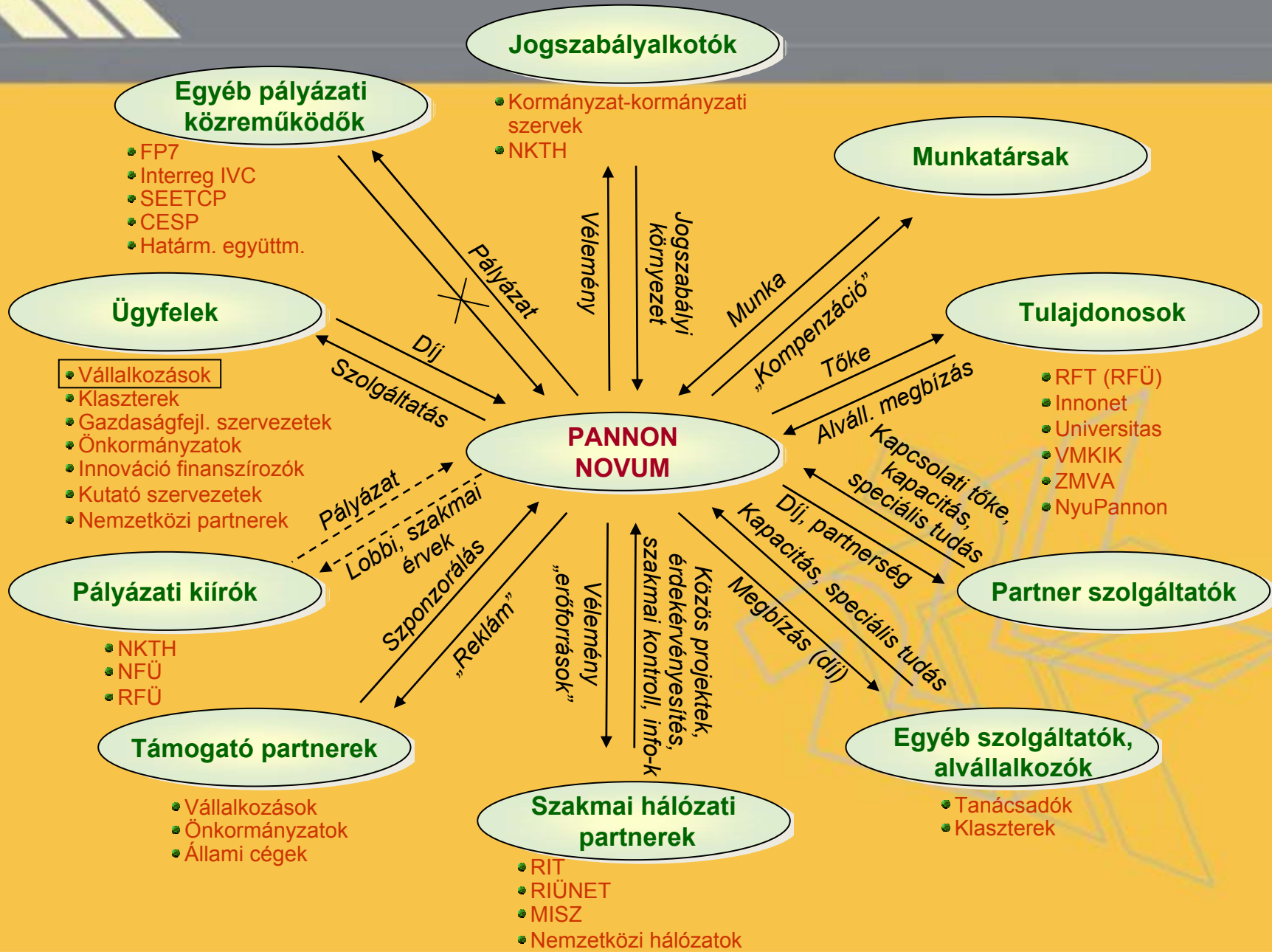
A regionális innovációs rendszer kiépülésének folyamata

- **1999-2001:** Innováció orientált szemlélet megjelenése a területi (regionális) tervekben
- **2001-2003:** Regionális Innovációs Stratégiák elkészítése, szektorális előrejelzések
- **2002-2004:**
 - 2003. XC. tv. Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról, regionális hányad (25%) meghatározása (2011-ben megszűnt)
 - Klaszterek létrejötte, OMFB innovációs projekt (innovációs menedzser képzés)
 - Regionális Innovációs Tanácsok (RIT) megalakulása, RFT részeként
 - NKTH, egyeztetések indulnak ügynökségi hálózat alakítására
- **2005-2007:** Regionális Innovációs Ügynökségek létrehozása (konzorciumok működése, 7 régióban)
 - Baross Gábor Program 2005, 2007
- **2008:** 2. RIÜ pályázatok elindulása (önálló jogi személyiségű nonprofit szervezetek, támogatás)
 - Baross Gábor Program 2009
- **2011:** pangás és a újra programozás éve
- **2012: ?????? Mi lesz?**

RIÜ Stakeholder Map

MTA Regionális Kutatások Központja

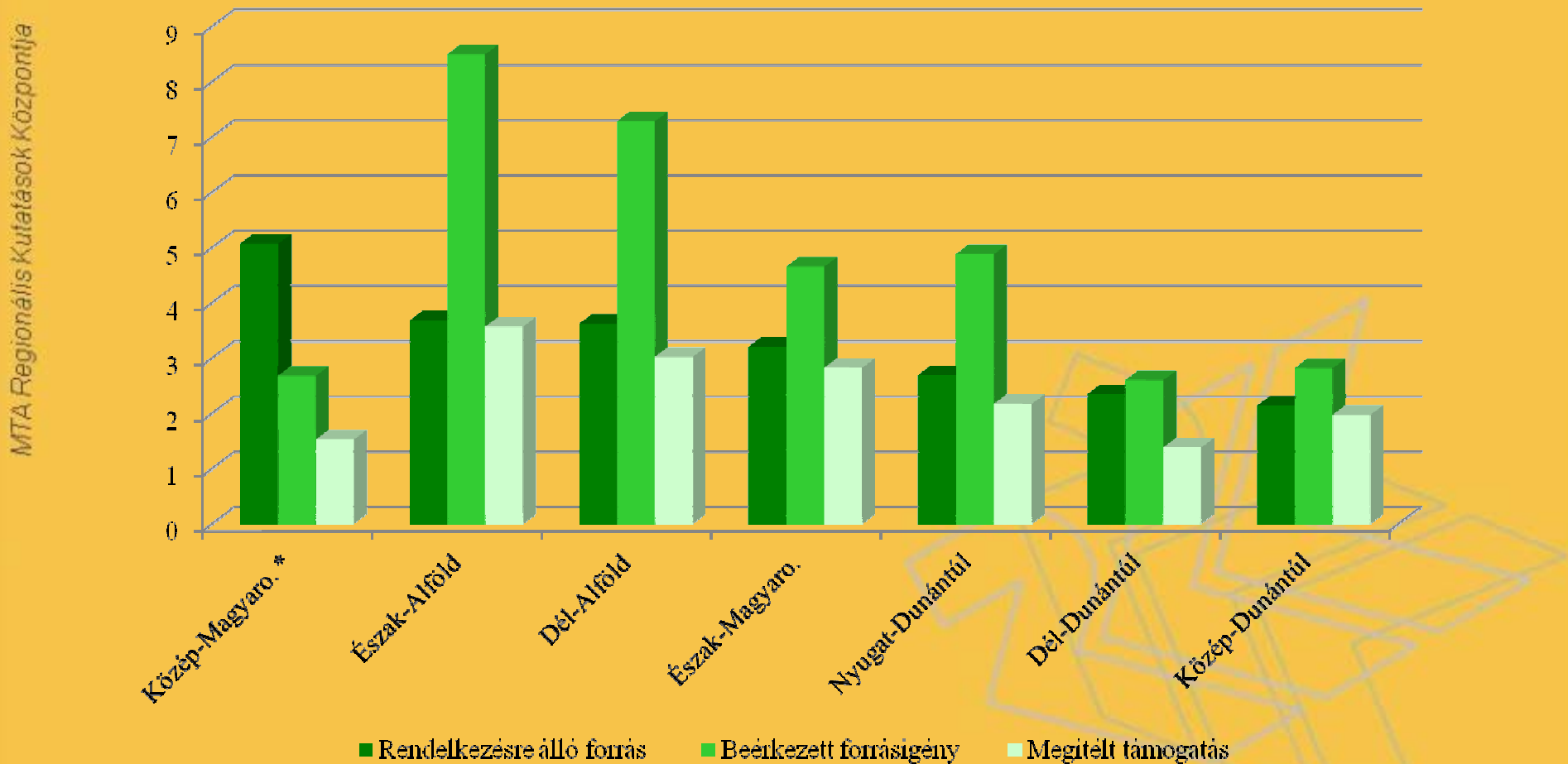

RIÜ-k fő kompetenciái

A Baross Gábor Program forrásaai 2005-2007 (milliárd Ft)

* Közép-Magyarország esetében a beérkezett forrásigény és a megítélt támogatás 2007. évi adata hiányzik

Forrás: PANNON NOVUM adatai alapján saját szerkesztés

A GDP és K+F regionális szerkezete (2001,2007)

Régió	GDP (%)		Kutató-fejlesztő helyek (%)		Kutatók-fejlesztők száma (%)		K+F ráfordítás(%)		MTA doktora címmel rendelkezők (%)	
	2001	2006	2001	2007	2001	2007	2001	2007	2001	2007
Közép-Magyarország	44,1	47,2	51,3	48,4	57,7	58,3	69,2	66,0	62,2	60,5
Közép-Dunántúl	10,4	10,0	6,8	6,5	5,4	5,1	6,0	5,4	4,5	3,3
Nyugat-Dunántúl	10,4	10,0	6,4	7,6	5,1	5,6	5,0	6,2	2,8	4,2
Dél-Dunántúl	7,2	6,5	8,3	8,7	7,1	7,1	3,6	2,5	7,1	6,8
Észak-Magyarország	8,3	8,0	5,0	6,1	4,5	5,0	2,0	3,5	3,4	4,5
Észak-Alföld	10,1	9,6	10,7	11,8	9,1	9,4	6,8	8,5	10,0	10,5
Dél-Alföld	9,6	8,8	11,4	10,9	11,1	9,4	7,5	7,9	10,1	10,1
Összesen	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>

Eredmények a Regionális Innovációs Ügynökségek működéséből (2007-2010)

- Az egyetlen innováció támogatásra létrehozott országos hálózattal rendelkező szervezet, a fontosabb szereplők részvételével
- 50-60 fős, decentralizált kompetens szakember hálózata + tanácsadó rendszer
- 500 innovációs fejlesztés támogatása
- 2000 ügyfél
- 50 klaszter (létesítés, kapcsolat, együttműködés)
- Több, mint 12 Mrd Ft-nyi generált, mentorált vagy menedzselte innovációs projekt
- Ami a folytatáshoz szükséges: 200 M Ft állami feladatátadás évente

Eredmények a területi politikában

- Az innováció elfogadott kategória lett és meghatározó elemzési szempont a területi vizsgálatokban.
- Sok színű feltárása történt meg a területi szerkezetnek, egyre árnyaltabb összefüggésekkel.
- Megjelent a lokális/regionális/országos fejlesztési stratégiákban az innovációs szemlélet és igény.
- Kísérlet történt az innovációs források decentralizációjára (egyedi példa, sok tanulsággal).
- Kiépült a regionális innovációs ügynöki hálózat.
- A regionális fejlődésben új szereplők jelennek meg (tudás-felsőoktatás), s új elemzési és tervezési szempontok (klaszter, hálózat, tudás-stratégia).
- Új kutató és menedzser generáció nőtt fel az innovációk kutatásában és terjesztésében.
- Nemzetközi kapcsolatok hálózat és tapasztalatok jött létre a regionális innovációs rendszerek elemzésére, tervezésére, menedzselésére.

Qui vadis regionális innovációs rendszer?

- Új modell irányai:
 - Állami szintű feladat vállalások előtérbe kerülése (intézményi összevonás, le- és átépítés, új szervezeti és kapcsolati rendszerek)
 - Új K+F+I politika (miben új?, mi változott?)
 - Területi szinten:
 - Megye a régió! Megyei szint erősödése, nagyvárosi szerepek!
 - Fejlesztések fentről újra top down szemlélet: központi tervezés, regionális szint megszüntetése, megyei dimenzió megjelenése, nagyvárosi körzetek (?) megjelenése, helyi szintek járásítása
- Van- e szükség területi szinten innováció közvetítésre, szervezésre, menedzselésre?
- IGEN! Szervezettel (megvan), fejlesztési iránnyal (van is meg nincs, legitimitás) és forrással (ez nincs !)

Köszönöm a figyelmüket!

rechnj@rkk.hu; rechnj@sze.hu